

An aerial photograph of a dense forest with a dammed lake in the center. Power lines run across the forest from the top left towards the bottom right. A blue horizontal bar is positioned at the top of the image.

# Kontrollstation 2018 om dammsäkerhet

Regeringsuppdrag, redovisades i juni 2018

SwedCOLD 2018-10-23

Gunilla Nyberg, Svenska kraftnät





---

# Bakgrund: Dammsäkerhetsregleringen 2014

Miljöbalken kap. 11 §§ 24-26 + förordningar

***Dammsäkerhetsklassificering*** – dammsäkerhetsklass A, B eller C – U-damm, damm utan klass.

> ***Konsekvensutredning*** – Ägaren utreder - Tillsynsmyndigheten länsstyrelsen fattar beslut.

***Krav på ägaren av dammar som klassificerats i dammsäkerhetsklass A, B eller C:***

> ***Egenkontroll och säkerhetsledningssystem***

> ***Helhetsbedömning av dammars säkerhet***

> ***Dammsäkerhetsrapportering***

> ***Årliga tillsynsavgifter***

# Regeringsuppdraget 2018 om dammsäkerhet

*Affärsverket svenska kraftnät ska analysera*

- > *om tillsynen och tillsynsvägledningen skärpts i tillräcklig omfattning,*
- > *hur tillsynsarbetet bedrivits och om nivån på tillsynsavgifterna är lämpliga*
- > *hur arbetet med dammsäkerhetsklassificeringen har bedrivits.*

---

# Uppdragets genomförande och rapportering

## Insamling av uppgifter (2014 – 2017)

- > **Frågeformulär de 21 länsstyrelserna**
- > **Utdrag ur länsstyrelsernas rapporteringssystem**
- > **Webenkät till ägare av dammar som klassificerades senast 2016-12-31**

# Implementeringen av regelverket för dammsäkerhet och Svks roll

## Klassificeringen

### Regeringsuppdrag:

- > Ta fram tidplan för konsekvensutredningar
- > Fördelningsnyckel för bidrag Elberedskapsmedel

### Föreskrifter och vägledningar Planer för implementeringen

PM vägledning om KU för mindre dammar  
Kartläggning av potentiella skadeobjekt längs de stora älvarna (SCB)  
Nationell kartläggning av vilka dammar som ska utredas

Lämnat ekonomiskt stöd till handläggarna  
Uppföljning av klassificeringen

## Tillsyn av klassificerade dammar

- > Vägledning och mallar - Årlig dammsäkerhetsrapport

## Utveckling av tillsyn och tillsynsvägledning

### Handläggarmöten

Ekonomiskt stöd för kurser DS

Referensgrupp för dammsäkerhet,

Kontinuerlig tillsynsvägledning

Uppföljning av Länsstyrelsernas tillsyn

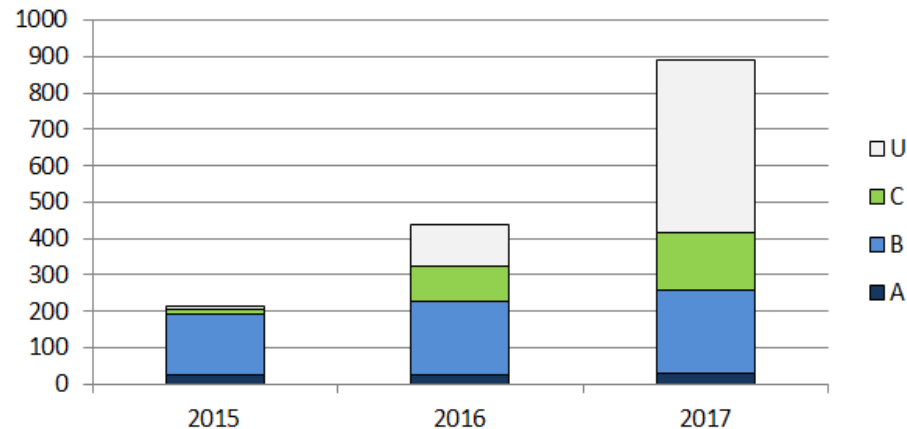
## Utökade personalresurser för tillsynsvägledning (TVL)

4 dammsäkerhetshandläggare

2 handläggare har som huvuduppgift att ge TVL

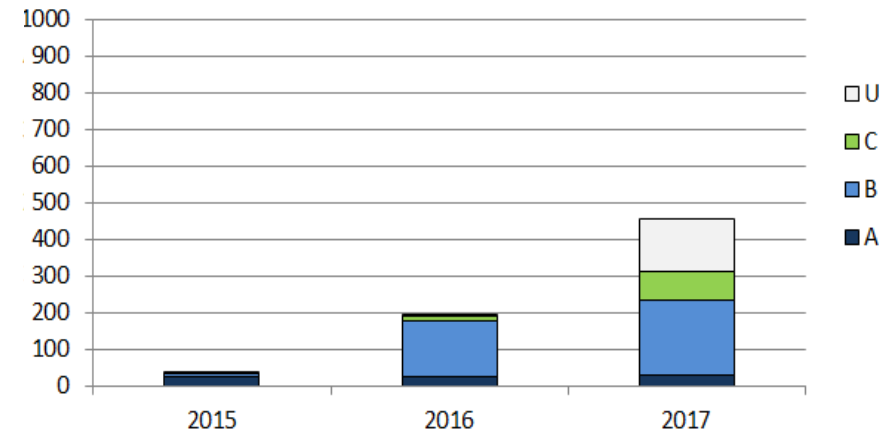
# Konsekvensutredningar och dammsäkerhetsklassificering

Inlämnade konsekvensutredningar  
(ackumulerat)



Ackumulerat antal konsekvensutredningar som **dammägarna** lämnat in till länsstyrelserna

Fattade beslut  
(ackumulerat)

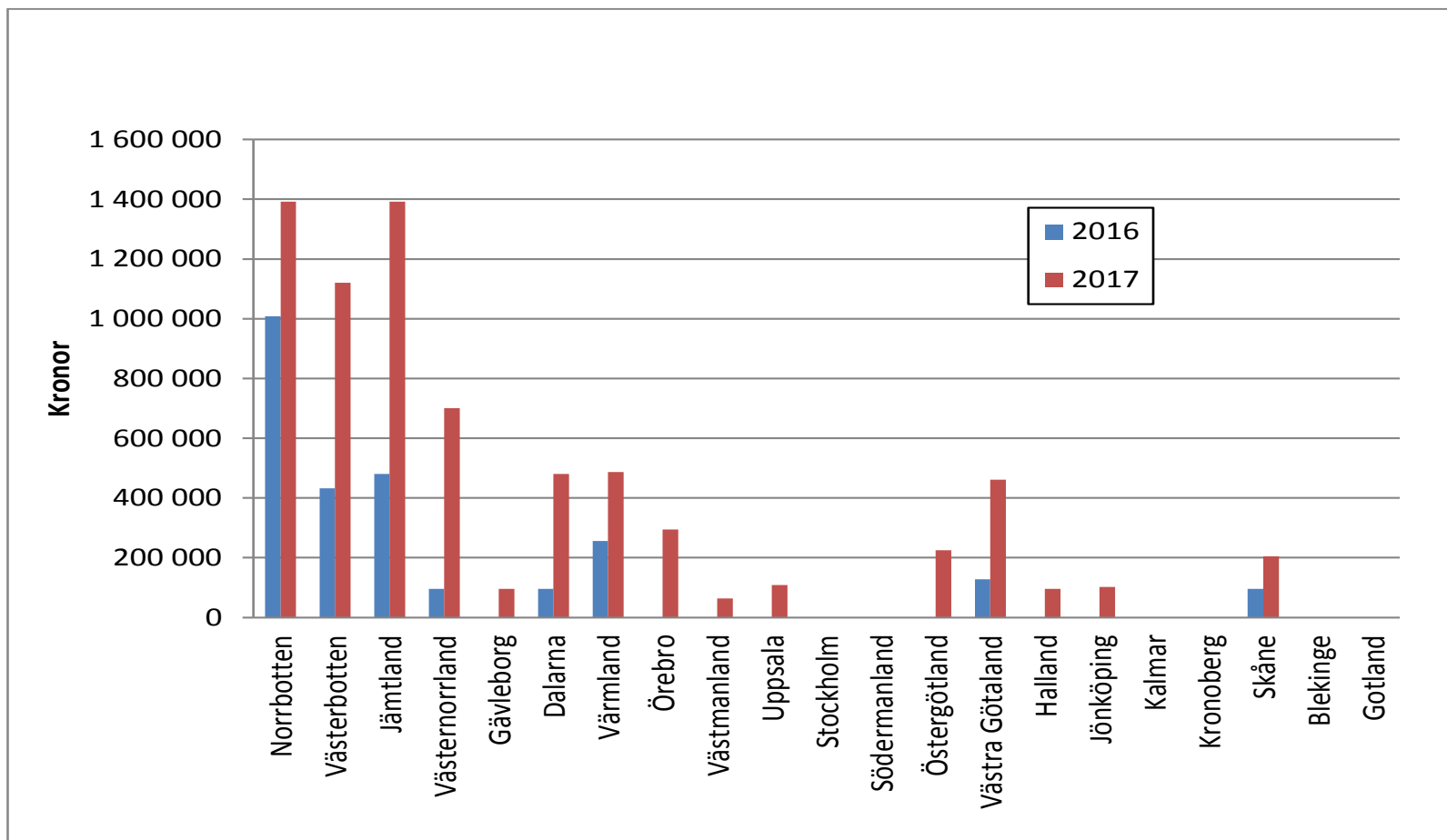


Antal fattade beslut av **länsstyrelsen**, ackumulerat.

- > **2017-12-31:**
- > Ca **900 KU** hade lämnats in (ca 125 ägare)
- > Länsstyrelserna hade fattat ca **450 beslut**,
- > Beslut om ca **300** är dammar i klass **A, B eller C**.
- > Ca **450 beslut återstår att fatta**.

- > **2018-10-15:**
- > **990 inlämnade KU**
- > **695 beslutade**,
- > **Beslut om 355 i klass A, B eller C**.
- > **Ca 300 beslut återstår att fatta**

# Ägarna betalar årliga tillsynsavgifter



A – 96 000 kr  
B – 32 000 kr  
C – 6 400 kr  
U – 0 kr

■ 2016: Totalt 2,5 miljoner kr    ■ 2017: Totalt 7 miljoner kr

---

# Klassificeringen – 2014-2017

## Ägarna:

Arbetet med konsekvensutredning – omfattande men rimligt!

Dialogen i stort sett OK

Svks vägledningar värdefulla

## Länsstyrelserna:

Mycket arbete, men i stort sett bra!

Dialogen med ägarna också OK. "Små ägare" lite svårare

Ekonomiska bidragen mkt viktiga, liksom TVL mycket värdefull



# Dammsäkerhetstillsyn av klassade dammar - år 2016 + 2017

## Ägarna:

Tillsynen- inte ökat i nämnvärd omfattning, stora skillnader mellan länen

Länsstyrelsen behöver öka sin kompetens

Årsrapporteringen ger god grund för länsstyrelsens tillsyn

Positiva till länsstyrelsens närvaro vid egenkontrollaktiviteter

Relativt god kontakt mellan parterna

## Länsstyrelserna:

De flesta har inte börjat bedriva tillsyn, arbetar med klassificeringen

Olika förutsättningar mellan länen – VIKTIGT att sprida dammsäkerhetskompetensen på flera handläggare!

Handläggarna: HUR ska tillsynen bedrivas?

# Tillsynsavgifterna (2016+2017)

## Ägarna:

Tillsynsavgifterna är inte orimligt höga – men kunde gott vara lägre...

Vissa ägare förväntar sig en större motprestation för erlagd avgift

## Länsstyrelserna:

Samtliga län (med 1 undantag): avgifterna kommer att täcka den planerade tiden för tillsyn

De flesta län redovisade tid för dammsäkerhetstillsyn, några knappast alls

Alla avsätter avgifterna på speciella projekt för DS-tillsyn

---

# Slutsatser i rapporteringen av regeringsuppdraget (2014-2017)

- > **Klassningen:** Ca hälften av klassificeringsarbetet kvar (ca 450 dammar i väntan på beslut)
- > **Tillsynen:** Få länsstyrelser hade aktivt börjat bedriva tillsyn av dammsäkerhet
- > **Svenska kraftnäts tillsynsvägledningen (TVL)** hade utökats
  - > Handläggarna var **nöjda med TVL** ang klassificering och årsrapportering
  - > Önskade mer vägledning inför tillsyn av klassade dammar och ägarnas dammsäkerhetsarbete

Även ägarna hade haft stor nytta av Svenska kraftnäts vägledningar

- 
- > **Svenska kraftnät:** Kontrollstationen behöver återkomma vid senare tillfälle, senast 2021